

Læringsmål for Ung til ung undervisning i køn og seksualitet

Til grundskolen, gymnasiale uddannelser, erhvervsuddannelser, STU og FGU

I dette dokument kan du læse om, hvordan vores forløb kan passe ind i læringsmålene for en række forskellige uddannelser. Husk at vores undervisere ikke er uddannede lærere, og derfor ikke vil komme til at bruge fagbegreber fra dit fag eller italesætte dets kompetencemål, vidensområder eller færdighedsområder eksplicit. Forløbet vil heller ikke blive eksplicit tilpasset dine læringsmål eller dit fag.

Det vil altså være dit job som lærer at bygge bro mellem dit fag, læringsmålene og undervisningsforløbet. Det kan du gøre ved at sørge for, at eleverne bliver forberedt på forløbet i forhold til de relevante læringsmål, og at du efterfølgende forankrer forløbets pointer med fagbegreber og i læringsmålene. Husk at bruge vores før- og eftermateriale.

Læringsmålene i dette dokument er forslag til, hvordan du kan tilpasse forløbet ind i din undervisning. Flere af forslagene er meget oplagte, mens andre vil kræve en større indsats og kreativitet fra din side. Læringsmålene er taget fra de seneste læringsmål medio 2023 fra Undervisningsministeriets hjemmeside og emu.dk

Hvis du er i tvivl om vores undervisningsforløb kan passe ind i din læreplan eller skema, er du velkommen til at kontakte vores undervisningsansvarlig og projektleder June Stoltenberg på jst@igt.dk

Indhold:

Grundskolen og folkeskolen

Gymnasiale uddannelser

Erhvervsuddannelser, EUD og EUX

FGU og STU

Grundskolen og folkeskolen

Vores forløb kan være en del af rigtig mange fag eller tværfaglige temauger for elever i grundskolen. I det følgende afsnit kan du få et overblik over specifikke læringsmål, færdigheds mål og kompetenceområder, som vores forløb taler ind i. Du kan altså skrive undervisningen direkte ind i dine læreplaner.

Seksualundervisning (SSF). Vores forløb passer selvfølgelig rigtig godt ind i mange af målene for seksualundervisningen, eller SSF. Vær dog opmærksom på, at forløbet ikke handler om sex. Det handler om køn, seksualitet og trivsel. For eksempel kan du anvende det til følgende kompetenceområder efter 9. klasse:

- Eleven kan vurdere normer og rettigheder for krop, køn og seksualitet i et samfundsmæssigt perspektiv. Færdigheds- og vidensområder:
  - o Normer og idealer: Eleven kan analysere køn, krop og seksualitet i et samtidigt, historisk og globalt perspektiv. Eleven har viden om kulturelle og sociale normer og idealer for køn, krop og seksualitet.
  - o Seksuelle rettigheder: Eleven kan diskutere seksuelle rettigheder i Danmark og globalt. Eleven har viden om rettigheder relateret til krop, køn, seksualitet og familie.

- Eleven kan fremme egen og andres sundhed og trivsel med udgangspunkt i demokrati og rettigheder.
- Ulighed i sundhed: Eleven har viden om faktorer, der skaber ulighed i sundhed.
- Relationer: Eleven har viden om følelser og relationers betydning for sundhed, trivsel og seksualitet.
- Seksuel sundhed: Eleven kan vurdere, hvad der fremmer andre unges seksuelle sundhed og trivsel.

Samfundsfag. Forløbet kan passe ind i samfundsfag på mange måder. Om du underviser i rettigheder, normer, kultur, politik eller ulighed, kan vores forløb supplere din læringsplan. For eksempel kan du anvende det til følgende kompetenceområder efter 9. klasse:

- Eleven kan tage stilling til og handle i forhold til sociale og kulturelle sammenhænge og problemstillinger:
  - Socialisering: Eleven kan analysere sociale grupper og fællesskabers betydning for socialisering og identitetsdannelse.
  - Social differentiering: Eleven kan beskrive sociale uligheder i Danmark og i verden med begreber og data.
  - Kultur: Eleven kan diskutere kulturs betydning for individer og grupper.
  - Eleven kan tage stilling til politiske problemstillinger lokalt og globalt og komme med forslag til handlinger.
  - Eleven kan diskutere demokratiopfattelser og egne muligheder for deltagelse i demokratiet.
  - Eleven kan diskutere sammenhænge mellem demokrati og retsstat (fx rettigheder og pligter for borgere i Danmark, borgernes retssikkerhed i et demokrati og menneskerettigheder mv.).

Dansk. Vores forløb passer godt ind i danskundervisningen. For eksempel kan det bruges til at udfolde et forløb om queer-tekster eller forfattere, eller det kan bruges til at udvide elevernes fortolkningskompetencer, kommunikationskompetencer eller deres generelle kulturelle viden. For eksempel kan du anvende det til følgende kompetenceområder efter 9. klasse:

- Fortolkning. Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster.
  - Oplevelse og indlevelse: Eleven kan reflekteret indleve sig i tekstens univers som grundlag for fortolkning.
  - Fortolkning: Eleven kan fortolke egne og andres fremstillinger af identitet af tekster, og foretage flertydige fortolkninger.
  - Perspektivering: Eleven kan sætte teksten i relation til aktuelle problemstillinger eller mulige fremtidsperspektiver.
  - Kommunikation: Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer.
  - Sprog og kultur: Eleven har viden om sammenhæng mellem situation, kultur og sprog.
  - Sproglig bevidsthed: Eleven har viden om sprog, sprogbrug og sprogets variation og forskellige funktioner.
  - Krop og drama: Eleven har viden om krop og identitet.

Engelsk. Vores undervisningsforløb kan indgå som et supplement til forløb om queer-litteratur, film eller kunst i engelskundervisningen. Desuden kan det bruges til at give et bedre fundament for at forstå kulturmøder og samfundsmæssige forhold, konflikter og udviklinger. For eksempel kan du anvende det til følgende kompetenceområder efter 9. klasse:

- Eleven kan agere selvstændigt i internationale kulturmøder på baggrund af forståelse af kulturelle og samfundsmæssige forhold.
  - o Interkulturel kontakt: Eleven har viden om potentielle konfliktpunkter i kulturmøder. Eleven har viden om sproglige regler, værdier i forskellige kulturer og samfund.
  - o Engelsk som indgang til verden. Eleven har viden om samspil mellem sproglige og kulturelle normer i engelsksproglig kommunikation.

Historie. Vores forløb kan sagtens bookes ind som et supplement til historieundervisningen. Forløbet er oplagt til at vise, hvordan at vi er både historieskabte og historieskabende, og køn er et oplagt område at undersøge elevernes historiske bevidsthed med. Forløbet kan også bruges til at træne konstruktion og historiske hændelser ved at træne elevernes brug af historie i samtidsrettet eller et fremtidsrettet perspektiv. For eksempel kan du anvende det til følgende kompetenceområder efter 9. klasse:

- Kronologi og sammenhæng: Eleven kan på baggrund af et kronologisk overblik forklare, hvorledes samfund har udviklet sig under forskellige forudsætninger:
  - o Kronologi, brud og kontinuitet. Eleven har viden om historisk udvikling.
  - o Det lokale, regionale og globale. Eleven kan forklare historiske forandrings påvirkninger af samfund lokalt, regionalt og globalt.
  - o Kildearbejde: Eleven kan vurdere løsningsforslag på historiske problemstillinger.
  - o Historiske problemstillinger og løsningsforslag. Eleven kan udarbejde løsningsforslag på historiske problemstillinger med afsæt i udvalgte kilder.
  - o Historiebrug. Eleven kan forklare samspil mellem fortid, nutid og fremtid.
  - o Konstruktion og historiske fortællinger. Eleven har viden om historiske fortællingers brug i et samtids- og fremtidsrettet perspektiv.
  - o Historisk bevidsthed: Eleven har viden om funktion af historie i fortid og nutid.

Biologi. Vores forløb kan indgå som en del af biologiundervisningen, hvor du som biologilærer kan sætte et kritisk blik på, hvad biologi er, og hvad biologi ikke er. Det kan være som en afgrænsning af fagets indhold og metoder, men også som en udfoldelse af især færdighedsområdet Krop og Sundhed:

- Krop og sundhed. Videns og færdighedsmål:
  - o Eleven har viden om faktorer med betydning for kropsfunktioner, sundhed og kondition.
  - o Eleven kan forklare sammenhænge mellem sundhed, livsstil og levevilkår hos sig selv og mennesker i andre lande.
  - o Eleven har viden om biologiske baggrunde for sundhedsproblemstillinger.
  - o Eleven kan diskutere aktuelle løsnings- og handlingsforslag til relaterede interesseudsættninger i forhold til miljø- og sundhedsproblemstillinger.

Tema om Demokrati og fællesskaber. Grundskolen skal styrke elevers demokratiske kompetencer indenfor rettigheder, pligter, deltagelse og medansvar. Hvis du som klasselærer

arbejder med temaet Demokrati og fællesskaber er vores undervisningsforløb oplagt. Det taler ind i de følgende undertemaer:

- Kontroversielle emner
- Trivsel og tryghed for LGBT+-lever
- Stærke fællesskaber

Gymnasiale uddannelser

Vores forløb kan indgå som en integreret del af undervisningen i en lang række fag i gymnasiet, men kan også fungere som trivselsforløb eller i tværfaglige forløb. Der er meget frie rammer for seksualundervisningen på de gymnasiale uddannelser, så I kan fint inddrage forløbet som en del af jeres seksualundervisning. Men det er vigtigt, at I er opmærksomme på at vores forløb handler om køn og seksualitet, det handler ikke om sex, grænser, prævention eller lignende.

- **Seksualundervisningen.** Vores forløb er helt oplagt at bruge som en del af den obligatoriske seksualundervisning på gymnasiet. Vi kan tilbyde noget af det mest aktuelle og følsomme viden om køn og seksualitet, formidlet af unge undervisere, der selv har queer baggrund i et queer-to-peer (per-to-peer) format. Da det er op til den enkelte institution af tilrettelægge undervisningen, og da en del af den gerne må være eksternt faciliteret, anbefaler vi alle gymnasiale uddannelser at få et tilbud fra os. Vi gør opmærksom på, at vores undervisning ikke kan stå alene i forhold til at opfylde målene for seksualundervisning, og at vi ikke underviser i sexsygdomme, prævention, grænser eller sex.
- **Dansk.** Vores forløb kan let indgå som en del af danskundervisningen, især hvis I allerede arbejder med queer-emner eller forfattere. For eksempel kan forløbet fungere som en udfoldelse eller undersøgelse af elevernes kønsforståelser, eller det kan bruges for at skabe en dybde i analysen, hvis I ser på køn og kønsroller i et bestemt værk. Forløbet kan også bruges for at give historisk kontekst til din undervisning:
  - o Forløbet understøtter at etablere møder med ”kultur- og bevidsthedsformer i Danmark, Europa og den øvrige verden fra oldtiden til i dag”.
  - o Forløbet kan bidrage til at forbinde ”oplevelse, analyse og fortolkning” i en danskfaglig kontekst.
  - o Forløbet kan understøtte det faglige mål om at have viden om og perspektivere af træk mellem tekst, kultur og samfund.

Samfundsfag. Forløbet taler direkte ind i samfundsfagets identitet: At give et empirisk og teoretisk grundlag for at forstå dynamiske og komplekse kræfter, der påvirker samfundsudviklingen. Ved at se på køn og seksualitet i en nutidig og politisk kontekst, kan du styrke elevernes forståelse af kulturens påvirkning af samfundet. Forløbet kan indgå som en del af din undervisning i demokrati, ideologi, rettigheder, diskrimination, løsningsorienteret tænkning i et højt aktuelt felt. Forløbet er højt relevant i kerneområderne Politik og Sociologi. Forløbet taler ind i mange af de faglige mål for samfundsfagsundervisningen, f.eks at:

- Anvende viden og kundskaber fra fagets discipliner til at undersøge aktuelle samfundsmæssige problemstillinger.

- Undersøge og dokumentere et politikområde.
- Forklare sammenhænge mellem samfundsforandringer og ændringer i sociale og kulturelle mønstre.

Historie. Forløbet er oplagt til at undersøge historiebevidsthed og elevernes historicitet. Det taler godt ind i historiefagets identitet. Forløbet kan bruges i din undervisning om kønsroller i moderne tid og i brydningstider, eller som en del af et større queer forløb om bestemte perioder eller personer. Forløbet passer måske bedst ind i læringen om historiebevidsthed, og elevernes egen position som historieskabte og historieskabende. Forløbet kan også tale ind i en række andre af de faglige mål for historie, for eksempel:

- Opnå indsigt, i hvordan historiefaget kan medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden.
- Formulere historiske problemstillinger og relatere disse til egen tid ,
- Analysere eksemplet på samspillet mellem mennesker, natur, kultur og samfund gennem tiderne,
- Som et objekt for at demonstrere viden om fagets metoder, f.eks. i en opgave,

Filosofi. Vores forløb kan indgå som en del af filosofi-undervisningen, som et eksempel på en aktuel etisk, personlig og videnskabelig problemstilling. I den sammenhæng kan forløbet også indgå i tværfaglige projekter. Forløbet taler ind i fagets identitet ved at eksemplificere sammenhængen mellem levede menneskelige erfaringer og humaniora, samfundsfag og naturvidenskaben. Du kan bruge forløbet som led i mange af de faglige mål, for eksempel:

- Genkende, redegøre og analysere filosofiske problemstillinger.
- Behandle og diskutere filosofiske problemstillinger.
- Redegøre for og vurdere etiske aspekter ved personlige, sociale og videnskabelige problemstillinger.

Psykologi. Vores forløb passer direkte ind i psykologifagets identitet ved i sin enkelthed at vise den stærke sammenhæng mellem sanser, tanker, følelser, handlinger og de psykologiske, sociale og kulturelle faktorer i identitetsdannelsen i forhold til seksualitet og køn. Forløbet kan bookes som led i et større forløb om queer-identitet, transidentitet og identitetsdannelse i en foranderlig verden. Forløbet passer ind i følgende faglige mål for psykologi:

- Vurdere betydningen af sociale og kulturelle faktorer i forhold til menneskers tænkning og handlinger.
- Redegøre for og kritisk forholde sig til psykologisk viden i form af psykologiske teorier, begreber og undersøgelser og kunne forstå dem i en historisk-kulturel kontekst.
- Vurdere betydningen af sociale og kulturelle faktorer i forhold til menneskers tænkning og handlinger.

Erhvervsuddannelser, EUD og EUX

Vores undervisningsforløb kan selvfølgelig også bookes af erhvervsskoler. Forløbet er relevant for alle elever, og undervisningen i seksualitet og køn vil have en god effekt på trivslen. Forløbet kan dog også indgå på andre måder, fx som et normkritisk indspark til arbejdet med ældre LGBT+-personer på SOSU-uddannelsen, eller som en diskussion om diskrimination på arbejdsmarkedet. På erhvervsskolerne er seksualundervisningen ikke obligatorisk, men vores forløb kan passe ind

på mange forskellige områder. På grundforløb 1 kan det indgå i faget Samfund og Sundhed. Fx taler det ind i følgende læringsmål:

- Deltage i dialog om egen rolle og indflydelsesmuligheder i samfundet.
- Gengive faktorer, der har betydning for den enkeltes seksuelle sundhed herunder kønssygdomme og prævention.
- Gengive faktorer, der er af betydning i forhold til at vise respekt for andres kønsidentitet og seksualitet, modvirke seksuel chikane og forstå personlig grænsesætning.

FGU og STU. Hvis du er underviser på de af de forberedende grunduddannelser, FGU, eller særligt tilrettelagte uddannelser, STU, kan du sagtens bruge vores forløb som en del af din undervisning i temaer som køn, seksualitet og trivsel. Godt nok er der ikke eksplicite læringsmål på dette tidspunkt, men du er velkommen til at kontakte os, hvis du vil sparre om, hvordan vores undervisningsforløb kan passe ind i din undervisning eller dine elevers behov.